

2.3.4 ผลการพิจารณาความเหมาะสม โครงการพัฒนาสังคม

2.3.4 ผลการพิจารณาความเหมาะสมโครงการ พัฒนาสังคม

1. โครงการลงทุนเพื่อสังคม

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

1.1) กระทรวงการคลังได้ทบทวนข้อเสนอกู้เงินจากธนาคารโลกในโครงการลงทุนเพื่อสังคม (Social Investment Project : SIP) เนื่องจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินที่ได้ส่งผลกระทบต่อทางสังคมและเศรษฐกิจต่อประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ โดยกระทรวงการคลังได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศไทย ประกอบด้วย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง สำนักงานงบประมาณและสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ร่วมกับธนาคารออมสิน และหน่วยงานผู้ประสงค์จะขอใช้เงินกู้จัดทำรายละเอียดโครงการลงทุนเพื่อสังคมเสนอต่อกระทรวงการคลัง ซึ่งกระทรวงการคลังได้ให้ความเห็นชอบในหลักการแล้ว จึงได้เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาตาม พ.ร.บ. พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2521 ในการพิจารณาโครงการเงินกู้ต่างประเทศ เพื่อฝ่ายไทยจะได้ยืนยันโครงการที่ขอใช้เงินกู้ภายใต้โครงการนี้กับธนาคารโลก พิจารณาประกอบการประเมินโครงการขั้นสุดท้ายในระหว่างปลายเดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน 2541

1.2) โครงการฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มโอกาสในการจ้างงาน สนับสนุนให้มีกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้ และเพื่อใช้วิกฤตให้เป็นโอกาสในการปฏิรูประบบให้เกิดการกระจายอำนาจและเสริมความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนและองค์กรส่วนท้องถิ่น กระตุ้นให้คนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ ตามแนวทางการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8

1.3) แนวทางการดำเนินโครงการประกอบด้วย 2 แนวทาง ดังนี้

(1) แนวทางที่ 1 (Channel 1) เป็นการสนับสนุนทางการเงินแก่โครงการที่มีอยู่แล้วของหน่วยงานภาครัฐ ซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อลดปัญหาการว่างงาน การสูญเสียรายได้ สำหรับเงินกู้ตามแนวทางนี้ ประกอบด้วย ข้อเสนอโครงการเงินกู้ของส่วนราชการ และรัฐวิสาหกิจ รวม 31 โครงการ วงเงินรวมทั้งสิ้น 12,229.20 ล้านบาท หรือ ประมาณ 272 ล้านเหรียญสหรัฐ

(2) แนวทางที่ 2 (Channel 2) เป็นการสนับสนุนทางการเงินแก่กิจกรรมและโครงการที่ริเริ่มและพัฒนาโดยชุมชน องค์กรประชาชน และองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการกระจายอำนาจ โดยจัดตั้งกองทุนพิเศษ 2 กองทุน และมอบหมายให้ธนาคารออมสินเป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารและจัดการกองทุนคือ

(2.1) กองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (Social Investment Fund - SIF) เป็นการสนับสนุนเงินให้เปล่าแก่กิจกรรมหรือโครงการที่ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน

(2.2) กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค (Regional Urban Development Fund – RUDF) เป็น**กองทุนหมุนเวียน**เพื่อให้กู้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (เทศบาล) ในอัตราตลาดสำหรับลงทุนในกิจกรรมบริการสาธารณะที่ก่อให้เกิดรายได้

1.4) ระยะเวลาการดำเนินโครงการมีกำหนดเวลา 4 ปี ระหว่าง 2541 – 2544 โดยโครงการตามแนวทางที่ 1 จะดำเนินการภายในระยะเวลา 28 เดือน ส่วนโครงการตามแนวทางที่ 2 นั้น มีระยะเวลา 40 เดือน สำหรับแหล่งที่มาของเงินลงทุนและค่าใช้จ่ายโครงการประกอบด้วย 3 ส่วนคือ (1) เงินกู้จากต่างประเทศรวมประมาณ 500 ล้านดอลลาร์ โดยเป็นเงินกู้จากธนาคารโลก 300 ล้านดอลลาร์ และเงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่น 200 ล้านดอลลาร์ (2) เงินบาทสมทบโดยหน่วยงานผู้ขอใช้เงินกู้จะต้องจัดหาเงินบาทสมทบในรูปสิ่งของหรือเงินสดในสัดส่วนขั้นต่ำร้อยละ 10 ของค่าใช้จ่ายโครงการในกรณีเงินกู้ธนาคารโลก และอัตราร้อยละ 0-25 ในกรณีเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (3) เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า จากสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) และรัฐบาลออสเตรเลีย (AUSAID)

ความเห็นคณะกรรมการฯ (23 มีนาคม 2541)

1. เห็นชอบในหลักการในวัตถุประสงค์และกรอบการดำเนินโครงการลงทุนเพื่อสังคมตามแนวทางที่ 1 และแนวทางที่ 2
2. สำหรับการพิจารณาโครงการตามแนวทางที่ 1 คณะกรรมการฯ มีความเห็นดังนี้
 - 1) ให้ความเห็นชอบในหลักการโครงการย่อย จำนวน 22 โครงการ ตามที่สำนักงานฯ เสนอ ทั้งนี้ให้หน่วยงานที่เสนอขอใช้เงินกู้และฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศไปจัดทำรายละเอียดโครงการให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ในด้านการกำหนดกลุ่มเป้าหมายและพื้นที่เป้าหมาย ผลที่จะได้รับการดำเนินการโครงการ และปรับค่าใช้จ่ายโครงการให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานฯ ประมาณ และเพื่อให้การดำเนินโครงการบรรลุวัตถุประสงค์ในการบรรเทาปัญหาการว่างงานในฤดูแล้งอย่างแท้จริง ควรพิจารณาความเป็นไปได้ในการเร่งรัดโครงการที่มีความพร้อมให้เริ่มดำเนินการได้ทันในช่วงฤดูแล้ง ปี 2541 นี้
 - 2) สำหรับโครงการย่อยจำนวน 8 โครงการที่สำนักงานฯ ไม่ได้ให้ความเห็นชอบและโครงการที่ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศยังเห็นไม่สอดคล้องกัน คือโครงการชะลอการเข้าสู่ตลาดแรงงานของเยาวชน (13-15 ปี) และแรงงานหญิงและเด็ก และโครงการฝึกอบรมเพื่อปรับฝีมือแรงงาน เห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศร่วมกับคณะผู้แทนธนาคารโลกรับไปทบทวนโดยคำนึงถึงความเหมาะสมของหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการ ตลอดจนแนวนโยบายของรัฐที่เกี่ยวข้อง
 - 3) ส่วนโครงการด้านการท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานประสาน และมีหน่วยงานร่วมอยู่ด้วย 4 กระทรวง คือ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั้น เห็นควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเตรียมความพร้อมในการจัดเตรียมโครงการในรายละเอียด รวมทั้งขีดความสามารถของหน่วยงานที่รับผิดชอบในการดำเนินโครงการ การจัดการโครงการ การจัดการกลไก โดย

ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินการและผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นตามโครงการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) โครงการย่อยที่ประสงค์จะใช้เงินกู้เพิ่มเติมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการนี้ เห็นควรให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศพิจารณาถ่วงน้ำหนักและนำเสนอคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเดือนพฤษภาคม 2541

3. สำหรับโครงการตามแนวทางที่ 2 เห็นควรให้ดำเนินการดังนี้

1) ในส่วนเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่านั้น การพิจารณาคัดเลือกโครงการเห็นควรให้ความสำคัญในเรื่องการบริหารจัดการด้านการเงินให้รัดกุมแต่มีความคล่องตัว ส่วนโครงการภายใต้กองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาคเห็นควรให้คำนึงถึงขีดความสามารถของหน่วยงานท้องถิ่นผู้ดำเนินโครงการ และแผนการส่งคืนหนี้เงินกู้ตามกำหนดเวลาเป็นสำคัญ

2) ควรให้กระทรวงการคลังร่วมกับธนาคารออมสิน จัดให้มีเวทีเพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม อาทิ องค์กรพัฒนาชุมชน ต่างๆ ที่ประสบผลสำเร็จในการพัฒนาร่วมกับชุมชน รวมทั้งประชาคมต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมรับทราบและเรียนรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกองทุนให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

4. การดำเนินโครงการลงทุนเพื่อสังคม เพื่อปรับโครงสร้างและสร้างรากฐานสังคมไทยให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อรับกับสภาพเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาได้อย่างมั่นคง ภายใต้โครงการเงินกู้ธนาคารโลกนี้ เป็นการใช้งบประมาณที่มีดอกเบี้ยในอัตราปกติ การคัดเลือกโครงการจึงต้องคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานเป็นสำคัญ จึงเห็นควรให้มีหน่วยงานเฉพาะรับผิดชอบทำหน้าที่ติดตามประเมินผล ตรวจสอบการดำเนินการตามโครงการอย่างเข้มงวดและใกล้ชิดอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป โดยให้ความสำคัญลำดับแรกกับหน่วยงานที่ปรึกษาของไทยได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการติดตามประเมินผลโครงการอย่างมีประสิทธิภาพ

5. เพื่อให้โครงการลงทุนเพื่อสังคมครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย และพื้นที่เป้าหมายตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ได้อย่างทั่วถึง เห็นควรพิจารณาโครงการลงทุนที่จะครอบคลุมการพัฒนาชุมชนและพื้นที่บริเวณชายแดนของประเทศด้วย

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้ สำนักงานฯ แจ้งความเห็นของคณะกรรมการฯ ให้กระทรวงการคลังรับไปดำเนินการต่อไป

เสนอพิจารณาครั้งที่ 2

1. ในการประชุมครั้งที่ 3/2541 วันจันทร์ที่ 23 มีนาคม 2541 คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้พิจารณาข้อเสนอโครงการลงทุนเพื่อสังคม (SIP) ของกระทรวงการคลัง และมีมติเห็นชอบในหลักการและแนวทางการดำเนินโครงการ รวมทั้งกรอบการบริหารจัดการโดยเน้นความสำคัญของการมีส่วนร่วมจากองค์กรและชุมชนในพื้นที่ และให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายหนี้ของประเทศรับไปจัดทำรายละเอียดโครงการย่อยที่ได้รับความ

เห็นชอบแล้วให้สมบูรณ์ครบถ้วน ตลอดจนทบทวนโครงการที่เหลือ โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์ของโครงการลงทุนเพื่อสังคม

2. กระทรวงการคลังได้เสนอผลการประเมินโครงการลงทุนเพื่อสังคมของฝ่ายไทยที่ได้ร่วมประเมินกับเจ้าหน้าที่ธนาคารโลก โดยเสนอขอเพิ่มเติมโครงการใหม่อีก 4 โครงการ และ 1 แผนงาน ด้านการท่องเที่ยว ประกอบด้วย 61 โครงการย่อย มาเพื่อคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้งหนึ่ง ก่อนนำเสนอเพื่อพิจารณาอนุมัติการขอกู้จากธนาคารโลกและเสนอผลการเจรจาในสัญญากู้เงินเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติต่อไป ซึ่งมีสาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

1) ค่าใช้จ่ายโครงการลงทุนเพื่อสังคม รวมทั้งสิ้นจำนวน 21,689 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินกู้จากธนาคารโลก จำนวน 13,500 ล้านบาท (300 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นเงินกู้ที่จัดสรรแล้ว จำนวน 291.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินกู้ที่ยังไม่ได้จัดสรร จำนวน 8.20 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เงินกู้จาก OECF จำนวน 5,746.50 ล้านบาท (127.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เงินบาทสมทบจำนวน 2,351.50 ล้านบาท (52.30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า จำนวน 91 ล้านบาท (2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งขณะนี้กระทรวงการคลังอยู่ในระหว่างการดำเนินการเพื่อขอความช่วยเหลือจาก UNDP และ AUSAID) ภายใต้วงเงินค่าใช้จ่ายดังกล่าวเป็นการดำเนินโครงการตามแนวทางที่ 1 และ 2 ดังนี้

(1) แนวทางที่ 1 ดำเนินการโดยส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจมีค่าใช้จ่ายโครงการทั้งสิ้น จำนวน 13,284 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินกู้จากธนาคารโลก จำนวน 6,289 ล้านบาท (139.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) เงินกู้จาก OECF จำนวน 5,746.50 ล้านบาท (127.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และเงินบาทสมทบจากหน่วยงานผู้ดำเนินโครงการ จำนวน 1,248.50 ล้านบาท

(2) แนวทางที่ 2 เป็นค่าใช้จ่ายโครงการของกองทุนจำนวน 7,853 ล้านบาท ประกอบด้วย กองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (Social Investment Fund-SIF) จำนวน 5,976 ล้านบาท (132.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แบ่งเป็นเงินกู้จากธนาคารโลก 120 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินบาทสมทบ 12.80 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) และกองทุนพัฒนาเมืองในภูมิภาค (Regional Urban Development Fund -RUDF) จำนวน 1,877 ล้านบาท (41.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ แบ่งเป็นเงินกู้จากธนาคารโลก 30 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และเงินบาทสมทบ 11.70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ)

ความเห็นคณะกรรมการฯ (13 พฤษภาคม 2541)

1. โครงการที่เสนอเพิ่มเติมตามแนวทางที่ 1 จำนวน 4 โครงการ และ 1 แผนงาน ด้านการท่องเที่ยว ซึ่งประกอบด้วย 61 โครงการย่อยนั้น มีความเห็นดังนี้

1) เห็นควรให้ความเห็นชอบโครงการปรับปรุงทางเท้าในชุมชนของ กทม. โครงการปรับปรุงและฟื้นฟูสะพานขนาดเล็กของกรมชลประทาน และโครงการย่อยภายใต้แผนงานการท่องเที่ยว จำนวน 46 โครงการ โดยมีเงื่อนไขการปรับปรุงรายละเอียดโครงการและวงเงินค่าใช้จ่ายโครงการ

2) ไม่เห็นชอบกับข้อเสนอการดำเนินโครงการรวม 17 โครงการ เนื่องจากกิจกรรมไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโครงการและไม่สอดคล้องกับภารกิจหลักของหน่วยงานที่เสนอ รวมทั้งความเป็นไปได้ในด้านการบริหารจัดการ

3) สำหรับโครงการพัฒนาพื้นที่สวนป่า จำนวน 2 พื้นที่ที่ได้รับความเห็นชอบให้ดำเนินการโดยกรมป่าไม้ คือ โครงการหลวงบ้านวัดจันทร์ อ.แม่แจ่ม จ.เชียงใหม่ โครงการพัฒนาสวนป่าทุ่งเกวียนและโครงการอนุรักษ์ช้างไทย อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง นั้น ให้มีการทบทวนพื้นที่และกิจกรรมการดำเนินงานใหม่ โดยให้มีการลงทุนเฉพาะด้านบริการโครงสร้างพื้นฐานขนาดเล็กและการปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเท่านั้น และตัดค่าใช้จ่ายในการจัดสร้างอาคารบ้านพักของบุคลากร อาคารพักแรมในลักษณะต่างๆ รวมทั้งกำหนดแผนงานให้ชัดเจนว่ากรมป่าไม้เจ้าของพื้นที่ หรือองค์การอุตสาหกรรมป่าไม้ (ออป.) ที่ใช้ประโยชน์พื้นที่อยู่ในขณะนี้จะเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบำรุงรักษาในระยะยาว

4) เห็นควรให้ความเห็นชอบในหลักการของโครงการด้านเศรษฐกิจและสังคม ภายใต้แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน โดยให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายหนังสือประเทศ ร่วมกับฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการนโยบายกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค และแหล่งเงินทุนปรับปรุงรายละเอียดโครงการและการบริหารจัดการ ให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ต่างๆ ของโครงการลงทุนเพื่อสังคม และเสนอคณะกรรมการกำกับนโยบายโครงการลงทุนเพื่อสังคมที่คณะรัฐมนตรีอนุมัติให้จัดตั้งขึ้นต่อไป

2. เห็นควรให้ความเห็นชอบกิจกรรมการดำเนินโครงการตามแนวทางที่ 2 โดยให้ดำเนินการ ดังนี้

1) ให้ธนาคารออมสินซึ่งจะได้รับมอบหมายให้บริหารกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (SIF) และกองทุนการพัฒนาเมืองในภูมิภาค (RUDE) ที่จะมีการจัดตั้งขึ้นเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากร รวมทั้งเร่งดำเนินการตามมติของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในการจัดให้มีเวทีภาคีชุมชนและประชาคมต่างๆ รับทราบเกี่ยวกับโครงการลงทุนเพื่อสังคม เปิดโอกาสการมีส่วนร่วมในวงกว้างขึ้น เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของกองทุนทั้ง 2 ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2) เห็นควรให้กระทรวงการคลังรับไปเจรจากับธนาคารออมสินเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุนทั้ง 2 ของธนาคารออมสิน จากที่กำหนดไว้ร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายกองทุน SIF และร้อยละ 2 ของดอกเบี้ยรับจากการกู้ยืมของเทศบาล ตามลำดับ โดยให้มีการจัดทำแผนงานด้านการจัดการกองทุนที่ชัดเจน

3. ผลสำเร็จของการดำเนินโครงการลงทุนเพื่อสังคมจะขึ้นอยู่กับการจัดกลไกการบริหารจัดการโครงการ ซึ่งจะต้องประสานงานอย่างใกล้ชิดทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ จึงควรให้กระทรวงการคลังให้ความสำคัญกับการพิจารณาองค์ประกอบของกลไกการบริหารจัดการในทุกๆ ระดับ

ให้เกิดความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งใช้ประโยชน์จากที่ปรึกษาของไทยให้มีโอกาสเข้าร่วมในโครงการนี้อย่างเต็มที่

4. เห็นควรให้กระทรวงการคลังเร่งพิจารณาการพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลโครงการ ทั้งในส่วนก่อนการเริ่มโครงการและระหว่างการดำเนินโครงการ โดยเฉพาะ การจัดทำแผนภูมิเป้าหมาย (Single Targeting Map) สำหรับใช้เป็นเกณฑ์ในการจัดสรรทรัพยากรระดับจังหวัด และการจัดเกณฑ์ชี้วัดผลสำเร็จของโครงการและผลกระทบ เพื่อให้โครงการสามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง โดยให้ใช้ที่ปรึกษาไทยจากองค์กรและสถาบันการศึกษาที่มีประสบการณ์เข้าร่วมในกิจกรรมการติดตามประเมินผลของโครงการนี้ด้วย

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้สำนักงานฯ นำความเห็นเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาและแจ้งกระทรวงการคลังเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

มติคณะรัฐมนตรี (9 มิถุนายน 2541)

รับทราบผลการดำเนินงานโครงการลงทุนเพื่อสังคมของกระทรวงการคลังร่วมกับธนาคารโลก ตามมติของคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจกรรมตามโครงการฯ ดูแล ติดตามการใช้จ่ายเงินตามโครงการด้วยความรอบคอบระมัดระวัง เพื่อป้องกันมิให้เกิดการรั่วไหล และให้กระทรวงการคลังรับไปเจรจากับธนาคารออมสินเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการกองทุนเพื่อการลงทุนทางสังคม (SIF) และกองทุนการพัฒนาเมืองในภูมิภาค (RUDF) จากที่กำหนดไว้ร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายกองทุน SIF และร้อยละ 2 ของดอกเบี้ยรับจากการกู้ยืมของเทศบาล ตามลำดับด้วย

2. โครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการของสถานบริการสาธารณสุข ภายใต้แผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 8 สาขบริการสาธารณสุข พ.ศ. 2542 – 2543

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

2.1) กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการสาธารณสุข ภายใต้แผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 8 สาขบริการสาธารณสุข มาให้สำนักงานฯ พิจารณาเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ

2.2) วัตถุประสงค์ เพื่อจัดซื้อครุภัณฑ์การแพทย์ให้กับสถานพยาบาลในระดับโรงพยาบาลศูนย์ (รพศ.) โรงพยาบาลทั่วไป (รพท.) และโรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ในส่วนที่ขาดแคลนจำนวน 161 รายการ 2,113 ชิ้น โดยแยกเป็น

(1) ครุภัณฑ์สำหรับรักษาพยาบาล เช่น เตียงผ่าตัด เครื่องช่วยฟื้นคืนชีพ และเครื่องให้ความอบอุ่นเด็กแรกเกิด เป็นต้น

(2) ครุภัณฑ์สำหรับตรวจวินิจฉัย เช่น เครื่อง X-ray ทัวไป X-ray เต้านม และเครื่องวิเคราะห์ก๊าซ เป็นต้น

(3) ครุภัณฑ์สนับสนุนบริการ เช่น ตู้เย็นเก็บศพ เครื่องอบแก๊ส และเครื่องนึ่งฆ่าเชื้อด้วยไอน้ำ เป็นต้น

2.3) พื้นที่ดำเนินการ ครุภัณฑ์ทางการแพทย์ภายใต้โครงการฯ จัดสรรให้กับสถานพยาบาลทั้งหมด 188 แห่ง โดยแยกเป็น รพศ. 25 แห่ง รพท. 67 แห่ง และ รพช. ขนาด 30-90 เตียง จำนวน 96 แห่ง

2.4) ระยะเวลาดำเนินการ 2 ปี (2542-2543) วงเงินลงทุน 2,504.20 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินกู้จากประเทศเดนมาร์ก 2,204.90 ล้านบาท (378.30 ล้านโครนเดนมาร์ก) และเงินบาทสมทบ 299.30 ล้านบาท

ความเห็นคณะกรรมการฯ (20 กรกฎาคม 2541)

1. เห็นชอบในหลักการโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการสาธารณสุขเนื่องจากมีสถานพยาบาลหลายแห่งที่ได้ก่อสร้างแล้วเสร็จไม่สามารถเปิดดำเนินการได้เพราะขาดครุภัณฑ์การแพทย์ ทั้งนี้เห็นควรให้ดำเนินการในเรื่องเหล่านี้ก่อนการลงนามในสัญญาเงินกู้ ดังนี้

1) เห็นควรให้มีการกลั่นกรองและตรวจสอบเครื่องมือการแพทย์ โดยมีผู้แทนจากหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องร่วมพิจารณาทบทวนความต้องการใช้ครุภัณฑ์การแพทย์ของสถานพยาบาลแต่ละระดับเท่าที่จำเป็น โดยยึดหลักการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด เช่น ประสานการใช้เครื่องมือการแพทย์ร่วมกันของสถานพยาบาล และการให้บริการในลักษณะเครือข่าย ทั้งนี้ เพราะการจัดซื้อครุภัณฑ์การแพทย์ตามเงื่อนไขเงินกู้นี้ต้องมีการนำเข้าสูงถึงร้อยละ 80 และบางรายการ

เป็นเทคโนโลยีสูง ราคาแพง อีกทั้งประสบการณ์ที่ผ่านมา การจัดซื้อครุภัณฑ์การแพทย์บางรายการเกินความจำเป็น และไม่สอดคล้องเหมาะสมกับการใช้งาน

2) ให้จัดทำแผนการใช้เครื่องมือการแพทย์และการบำรุงรักษาพร้อมทั้งแสดงความพร้อมของบุคลากรที่สอดคล้องกับการใช้เครื่องมือการแพทย์ที่มีเทคโนโลยีสูงของแต่ละพื้นที่ ตลอดจนการจัดทำแผนการฝึกอบรมที่ชัดเจน โดยให้คำนึงถึงการคงอยู่ของบุคลากรด้วย

3) ให้มีการประเมินผลโครงการเงินกู้เพื่อเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานบริการสาธารณสุขในส่วนภูมิภาค โดยหน่วยงานนอกกระทรวงสาธารณสุข ทั้งนี้ เพื่อประกอบการดำเนินโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการสาธารณสุข ซึ่งควรเน้นให้มีกระบวนการติดตามและประเมินผลในเชิงคุณภาพบริการสาธารณสุขที่ให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญกับการสร้างเครื่องชี้วัดที่สามารถตรวจสอบได้ รวมทั้งให้มีการรายงานการติดตามและประเมินผลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

4) เห็นควรให้กระทรวงการคลังและกระทรวงสาธารณสุขเจรจาต่อรองให้มีการซื้อครุภัณฑ์การแพทย์ที่ผลิตในประเทศไทยได้มากกว่าร้อยละ 20 รวมทั้งให้ขยายระยะเวลาปลอดหนี้เป็น 3-4 ปี

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้สำนักงานฯ นำโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาคุณภาพบริการของสถานบริการสาธารณสุข ภายใต้แผนพัฒนาการสาธารณสุขแห่งชาติ ฉบับที่ 8 สาขาบริการสาธารณสุข และความเห็นของคณะกรรมการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาต่อไป

3. โครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาการศึกษา (โครงการปรับปรุงรูปแบบโครงสร้างสถานศึกษาเกษตร สังกัดกรมอาชีวศึกษา)

ความเป็นมาและสาระสำคัญ

3.1) สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่งโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาการศึกษา (โครงการปรับปรุงรูปแบบโครงสร้างสถานศึกษาเกษตร สังกัดกรมอาชีวศึกษา) มายัง สศช. เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรี

3.2) โครงการปรับปรุงรูปแบบโครงสร้างสถานศึกษาเกษตร สังกัดกรมอาชีวศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความรู้และทักษะการใช้เครื่องจักรกลและเทคโนโลยีที่ทันสมัยแก่นักเรียนนักศึกษา ของสถานศึกษาเกษตรในการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เพิ่มความรู้และทักษะให้เกษตรกรในท้องถิ่น พัฒนาบุคลากร สถานศึกษา หลักสูตรและการบริหารการศึกษา รวมทั้งจัดหาเครื่องมือ - อุปกรณ์การผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่ทันสมัยเพื่อใช้ในการฝึกปฏิบัติให้แก่สถานศึกษา

3.3) โครงการฯ นี้มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มความรู้และทักษะให้แก่ นักเรียน นักศึกษาในหลักสูตร ปวช. ปวส. ปทส. ประมาณปีละ 33,694 คน นักเรียนนอกระบบตามโครงการอาชีวศึกษาเพื่อพัฒนาชนบท (อศ.กช.) ประมาณปีละ 4,065 คน และฝึกอบรมวิชาชีพเกษตรกรระยะสั้นให้แก่เกษตรกร ประมาณปีละ 84,346 คน

3.4) โครงการฯ จะดำเนินการพัฒนาระบบการจัดการเรียนการสอนทั้งในระบบและนอกระบบ เพื่อให้ให้นักศึกษาทุกระดับได้มีความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ รวมทั้งจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มโครงการ ประกอบด้วย 10 โครงการย่อย โดยมีเงินลงทุนและสำรองการปรับราคาและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องรวม 1,549.31 ล้านบาท

3.5) ระยะเวลาดำเนินการ 4 ปี ระหว่างปี 2542 - 2545 โดยวงเงินลงทุนทั้งสิ้น 1,549.31 ล้านบาทนั้น ประกอบด้วยเงินกู้ 1,372.02 ล้านบาท และเงินบาทสมทบ 177.29 ล้านบาท

ความเห็นคณะกรรมการฯ (21 กันยายน 2541)

1. เห็นควรให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามโครงการเงินกู้ เพื่อพัฒนาการศึกษาโดยเห็นชอบให้ลงทุน 6 โครงการย่อยคือ (1) โครงการจัดหาเครื่องมืออุปกรณ์งานฟาร์มและระบบน้ำเพื่อการเกษตร (2) โครงการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ (3) โครงการจัดตั้งโรงงานผลิตเมล็ดพันธุ์พืช (4) โครงการจัดตั้งโรงงานผลิตน้ำพืชผักและผลไม้ (5) โครงการผลิตไม้ดอกไม้ประดับ และ (6) การพัฒนาบุคลากร เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานโครงการย่อยทั้ง 5 โครงการดังกล่าว ทั้งนี้เพื่อปรับปรุงและยกระดับการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาชีพเป็นหลัก ในวงเงินลงทุนรวม 577.25 ล้านบาท ประกอบด้วยเงินกู้ 503.59 ล้านบาท และเงินบาท 73.66 ล้านบาท

2. เห็นควรให้กรมอาชีวศึกษาโดยผู้อำนวยการโครงการย่อยทั้ง 6 โครงการ จัดทำแผนประสานความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถานประกอบการอย่างมีพันธกิจที่ชัดเจน และนำแผนดังกล่าวเสนอคณะกรรมการอำนวยการโครงการเงินกู้และเงินยืมเพื่อพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อใช้ในการติดตามประเมินผลความสำเร็จของโครงการต่อไป รวมทั้งกรมอาชีวศึกษาต้องมอบหมายให้บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาในแต่ละโครงการย่อยรับผิดชอบการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องตลอดอายุโครงการ

3. สำหรับโครงการผลิตสุกร เห็นควรให้ทดลองดำเนินการใน 1 แห่งก่อน โดยทบทวนและปรับปรุงพื้นที่ดำเนินการให้สอดคล้องกับพื้นที่ ๆ มีการเลี้ยงสุกรและสถานประกอบการในบริเวณใกล้เคียงที่สามารถประสานความร่วมมือในการฝึกอบรมวิชาชีพ

4. เห็นควรให้ชะลอการดำเนินโครงการย่อยอีก 2 โครงการ ได้แก่ (1) โครงการปรับปรุงเครื่องมือและอุปกรณ์แปรรูปน้ำมัน (2) โครงการจัดตั้งโรงงานแปรรูปน้ำมัน โดยให้มีการประเมินผลโครงการเงินกู้และโครงการความช่วยเหลือจากประเทศเดนมาร์กที่กรมอาชีวศึกษาเคยได้รับความช่วยเหลือ โดยให้มีบุคคลภายนอกหลายฝ่ายร่วมในกระบวนการประเมินผลเพื่อปรับปรุงความเหมาะสมของโครงการอีกครั้งหนึ่ง

5. เห็นควรระงับการจัดซื้อเรือฝึกประมงและเครื่องมือฝึกจำลองภาคพื้นดิน โดยสนับสนุนให้กรมอาชีวศึกษาขอความร่วมมือในการฝึกภาคปฏิบัติกับสถานประกอบการและหน่วยงานของรัฐในลักษณะโรงเรียนในโรงงาน เช่น ความร่วมมือกับกลุ่มสหกรณ์ประมงทะเล กรมประมง และกองทัพเรือ เป็นต้น

มติคณะกรรมการฯ

มอบหมายให้สำนักงานฯ นำความเห็นคณะกรรมการฯ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อประกอบการพิจารณาต่อไป